

Verifiera AB
Banérgatan 3
114 56 Stockholm
kundtjänst@verifiera.se

Diarienummer:
IMY-2022-1621

Datum:
2022-04-21

Tillsyn enligt dataskyddsförordningen

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har beslutat att granska er personuppgiftsbehandling och har inlett ett tillsynsärende. Ni behöver därför svara på våra frågor.

Varför granskar Integritetsskyddsmyndigheten er verksamhet?

Webbsidan

IMY har tagit del av den information som finns att tillgå på er www.verifiera.se (nedan "Webbplatsen"). På Webbplatsen anges att Verifiera tillhandahåller de tjänster som framgår i det följande (nedan tillsammans "Tjänsterna").

Där anges att bland annat Verifiera tillhandahåller en abonnemangstjänst som ger tillgång till ett online-verktyg som i sin tur ger tillgång till Verifieras rättsdatabas (nedan "Grundtjänsten"). Som inloggad i Grundtjänsten kan användare söka med en rad olika parametrar såsom; personnummer, organisationsnummer, namn, adress, juridisk instans, fritext m.m.

IMY noterar bland annat följande beskrivningar av Grundtjänsten på Webbplatsen:

"Verifieras rättsdatabas utgör en digitalisering av svenska domstolar och myndigheters offentliga handlingar. Våra kunders sökningar och filtreringar görs i Verifieras gränssnitt och resultatet genereras online i realtid."

"Verifiera inhämtar alla handlingar direkt från svenska domstolar och myndigheter. Såttillvida är den information som du kan finna i Verifieras rättsdatabas ytterst tillförlitlig. Att Verifieras rättsdatabas uppdateras i realtid säkerställer att du alltid får den senaste, uppdaterade informationen. Några förändringar av de uppgifter som förekommer i de offentliga handlingarna sker inte."

"Verifieras rättsdatabas samlar på regelbunden basis in offentliga handlingar från Sveriges domstolar och myndigheter. Rättsdatabasen sträcker sig bakåt i tiden till 2008. Utöver domar inhämtas även rättsliga dokument såsom väckta åtal, utfärdade stämningar, dagboksblad, åtalsunderlåtelse och strafförelägganden vilket gör att våra kunder lätt kan följa ett rättsligt ärendes gång i den juridiska processen. Till skillnad från polisens belastningsregister gallras inte Verifieras rättsdatabas, vilket säkerställer att du har möjlighet att själv avgöra huruvida en rättshandling är relevant för ditt affärsbeslut eller ej."

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Vidare anges att bland de informationskällor som ligger till grund för rättsdatabasen ingår bland annat avgöranden från förvaltningsrätterna, kammarrätterna och Högsta förvaltningsdomstolen (de allmänna förvaltningsdomstolarna) och att dessa speglar de handlingar som allmänhet kan få tillgång till genom att begära ut dem med stöd av reglerna om allmän handling från Sveriges domstolar och myndigheter. IMY konstaterar därvid att de allmänna förvaltningsdomstolarna meddelar avgöranden i många måltyper, exempelvis överklaganden av Försäkringskassans beslut om rätt till sjukpenning, sjukersättning och assistansersättning samt mål som gäller lagen om psykiatrisk tvångsvård och lagen om rättspsykiatrisk vård.

Utöver Grundtjänsten uppges på Webbplatsen även att Verifiera erbjuder tjänsten "Bakgrundskontroller" (nedan "Bakgrundskontrolltjänsten"), där användaren kan få en sammanställd rapport avseende en specifik person eller företag.

Vidare anges att Verifieras kunder även har möjlighet att lägga till olika tilläggstjänster (nedan "Tilläggstjänsterna") som anges "*ofta [kan] vara den primära anledningen till att nyttja Verifieras tjänster*". Dessa tjänster uppges bland annat vara

- "Bevakning" (nedan "Bevakningstilläggstjänsten") där kunden får en underrättelse om en offentlig handling inkommer om en person eller företag,
- "Import" (nedan "Importtilläggstjänsten"), där kunden ges möjlighet att överföra en egen sammanställning av personnummer eller organisationsnummer i flertalet format, exempelvis Excel, för att sedan erhålla ett sammanställt resultat utifrån förekommande handlingar i Verifieras databas, och
- "API - Integrera och anpassa era sökningar" (nedan "API-tilläggstjänsten"), som beskrivs som ett avancerat API (json/xml) genom vilket kunden kan göra större datakörningar mot rättstaben efter särskilda specifikationer, bland annat med personnummer eller organisationsnummer som sökfråga, och som utgör grundpelaren för olika skräddarsydda upplägg.

Tillämpliga regler

Dataskyddsförordningen, vanligtvis förkortad GDPR, är till för att skydda enskilda individers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. Regleringens grundläggande syfte är att värna enskilda individers personliga integritet när deras personuppgifter behandlas.

Enligt artikel 85.1 i dataskyddsförordningen ska medlemsstaterna i lag förena rätten till integritet i enlighet med förordningen med yttrande- och informationsfriheten, inbegripet behandling som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande. Sådana bestämmelser har förts in i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen). Enligt 1 kap. 7 § första stycket dataskyddslagen ska dataskyddsförordningen och dataskyddslagen inte tillämpas i den utsträckning det skulle strida mot tryckfrihetsförordningen (1949:106) (TF) eller yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469) (YGL).

Verifiera har utgivningsbevis för Webbplatsen och informationen som publiceras där omfattas därmed till viss del av grundlagsskydd enligt YGL. En myndighet får enligt 1 kap. 11 § YGL inte förbjuda eller hindra ett sådant tillhandahållande på grund av dess innehåll, utan stöd i grundlagen. En myndighet får enligt 1 kap. 14 § YGL inte

heller ingripa mot någon för missbruk av yttrandefriheten, om det inte finns stöd för ingripandet i grundlagen.

Av 1 kap. 20 § första stycket 2 YGL framgår att bestämmelserna i YGL inte hindrar att det i lag meddelas föreskrifter om förbud mot offentliggörande av personuppgifter om bl.a. hälsa. Enligt andra stycket 1 gäller endast vad som anges i första stycket om personuppgifterna ingår i en uppgiftssamling som har ordnats så att det är möjligt att söka efter eller sammanställa dessa. Enligt andra stycket 2 krävs dessutom att det med hänsyn till verksamheten och de former under vilka uppgiftssamlingen hålls tillgänglig finns särskilda risker för otillbörliga intrång i enskildas personliga integritet.

Bestämmelsen, som har sin motsvarighet i 1 kap. 13 § TF, medger att det under vissa närmare förutsättningar meddelas föreskrifter i lag om förbud mot offentliggöranden av känsliga personuppgifter, till exempel uppgifter om hälsa.¹ Genom dessa delegationsbestämmelser (1 kap. 20 § YGL och 1 kap. 13 § TFL) öppnas även ett utrymme för föreskrifter om villkor som är mindre långtgående än förbud i sådana situationer. Med bestämmelser i lag avses inte enbart en föreskrift som beslutas av riksdagen utan även en direkt tillämplig EU-rättsakt. Det innebär till exempel att bestämmelser i dataskyddsförordningen i viss utsträckning kan tillämpas i fråga om offentliggörande av känsliga personuppgifter i vissa uppgiftssamlingar som annars omfattas av skydd enligt TF eller YGL.

Kategorin av känsliga personuppgifter som omfattas av 1 kap. 20 § första stycket YGL har hämtats från artikel 9.1 i dataskyddsförordningen och ska ges samma betydelse som i förordningen.²

Enligt det ursprungliga förslaget i *prop. 2017/18:49 Ändrade mediegrundlagar* (propositionen) skulle detsamma även gälla uppgifter om lagöverträdelse. Riksdagen röstade dock ned förslaget i denna del i enlighet med konstitutionsutskottets övervägande.³ Därför ska propositionen tolkas i ljuset av utskottets betänkande.

I betänkandet anges bland annat att målgruppen inte ska tillmätas betydelse. Vidare anges att rena söktjänster för känsliga personuppgifter enligt den uttömmande uppräkningsen i bestämmelsen får sägas ligga långt från de syften som grundlagarna är till för att skydda och att sådana tjänster träffas således typiskt sett av delegationsbestämmelserna.⁴

I propositionen framhålls att tjänster som gör det möjligt för allmänheten att genom sökning på t.ex. namn, personnummer eller adress få uppgifter om enskildas hälsa normalt sett torde innebära sådana risker för otillbörliga integritetsintrång att de faller in under tillämpningsområdet för delegationsbestämmelsen. Detta får normalt anses vara fallet även om det krävs lösenord eller konto för att få tillgång till en sådan tjänst. Ett effektivt sätt att begränsa det integritetsintrång som publicering av domar kan medföra är dock att personuppgifter, som namn, personnummer och adress, tas bort. Uppgiftssamlingar med domar där uppgifter som direkt kan hänföras till en fysisk person har tagits bort eller maskerats bör normalt sett inte medföra särskilda risker för otillbörliga intrång i enskildas personliga integritet även om de riktar sig till allmänheten.⁵

¹ Se prop. 2017/18:49, bet. 2017/18:KU16 och 2018/19:KU2, rskr. 2017/18:336 och 2018/19:16.

² Prop. 2017/18:49 s. 88.

³ Bet. 2017/18:KU16 s. 39–42.

⁴ Bet. 2017/18:KU16 s. 41.

⁵ Prop. 2017/18:49 s. 152–154.

Mot bakgrund av det ovan angivna och utifrån den information som IMY tagit del av på Webbplatsen gör IMY den preliminära bedömningen att Verifiera tillhandahåller en sådan uppgiftssamling som avses i 1 kap. 20 § YGL. Det innebär att bestämmelserna i dataskyddsförordningen är tillämpliga på personuppgiftsbehandlingen.

Vad granskningen avser

IMY avser att utreda om Verifiera, genom att tillhandahålla Grundtjänsten, Bakgrundskontrolltjänsten var för sig och självständigt eller i kombination med Bevakningstilläggstjänsten, Importtilläggstjänsten, och API-tilläggstjänsten:

- tillhandahåller en sådan personuppgiftssamling som offentliggör känsliga personuppgifter som avses i 1 kap. 20 § YGL,
- behandlar personuppgifter på ett sätt som är förenligt med principerna om laglighet, korrekthet, öppenhet, ändamålsbegränsning och uppgiftsminimering (artikel 5 i dataskyddsförordningen),
- har stöd i någon rättslig grund för personuppgiftsbehandlingen (artikel 6 i dataskyddsförordningen), och
- behandlar uppgifter om hälsa, dvs. känsliga personuppgifter i den mening som avses i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen, och i så fall om något av undantagen i artikel 9.2 i dataskyddsförordningen från förbudet mot behandling av sådana uppgifter är tillämpligt.

Våra frågor

IMY vill att ni svarar på följande frågor utifrån hur Tjänsterna och er personuppgiftsbehandling i dessa fungerade per den 4 april 2022. Om ni har vidtagit några relevanta förändringar sedan dess har ni möjlighet att redogöra för dessa i svaret på den sista frågan.

Om ni anser att ni inte är personuppgiftsansvarig för personuppgiftsbehandlingen i Tjänsterna ange vem som är det och motivera ert ställningstagande.

Beskrivning av det nu relevanta innehållet i uppgiftssamlingen

1. Beskriv förfarandet för insamlingen av de offentliga handlingar som tillhandahålls och görs sökbara i Tjänsterna.
2. Ange vilka typer av handlingar som inkluderas i den uppgiftssamling som sökningarna i Tjänsterna avser. Om den sökbara uppgiftssamlingen innefattar avgöranden från de allmänna förvaltningsdomstolarna, ange
 - a. Om någon specifik typ av mål exkluderas och förklara i så fall varför,
 - b. Särskilt om uppgiftssamlingen innefattar avgöranden i mål som gäller överklaganden av Försäkringskassans beslut om rätt till sjukpenning, sjukersättning och assistansersättning samt mål som gäller lagen om psykiatrisk tvångsvård och lagen om rättspsykiatrisk vård, och om så är fallet, ange
 - i. Totalt antal avgöranden för respektive måltyp,
 - ii. Antal avgöranden per år för respektive måltyp, från året för det äldsta avgörandet till innevarande år,
 - iii. Uppskattat antal fysiska personer som förekommer i sådana avgöranden för respektive måltyp,
 - iv. Om ni tillämpar någon form av gallringsrutin för sådana avgöranden och redogör i så fall för den, och

- v. Om ni bearbetar avgörandena innan de blir sökbara i Tjänsterna på så sätt att vissa uppgifter inte kan sökas på eller inte visas efter en sådan sökning, och beskriv i så fall den bearbetningen.

Beskrivning av hur Tjänsterna fungerar samt vem som kan få tillgång och hur

3. Beskriv i ord, och var för sig, hur processen går till när en användare söker i Grundtjänsten och Bakgrundskontrolltjänsten och komplettera med skärmbilder där eventuella personuppgifter som framkommer har täckts över. Av beskrivningen ska särskilt framgå
 - a. Vilka personuppgiftsbehandlingar som sker,
 - b. Vilka typer av parametrar/sökord som kan användas vid sökningar,
 - c. Hur sökresultatet presenteras,
 - d. vilka typer av personuppgifter som kan framkomma vid en sökning, och
 - e. om användaren får del av sökresultatet i realtid.
4. Hur mycket betalar användaren för respektive tjänst? Ange särskilt de faktorer som påverkar prissättningen.
5. Vem kan få tillgång till respektive tjänst? Om det inte är vem som helst som kan betala för sådan tillgång, redogör för de krav som uppställs och hur ni säkerställer att kraven är uppfyllda.
6. Beskriv hur en "provperiod" fungerar och ange om det uppställs några krav för att ta del av det erbjudandet eller innebär några begränsningar av funktioner jämfört med betalande kunder.

Undantaget för behandling som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagen

7. Stämmer det att ni har ett giltigt utgivningsbevis för Tjänsterna?
8. Om ni anser att 1 kap. 20 § YGL inte är tillämplig för den behandling som sker inom ramen för någon av Tjänsterna ange det, motivera ert ställningstagande och redogör därvid särskilt för
 - a. Varför det inte finns särskilda risker för otillbörliga intrång i enskildas personliga integritet med hänsyn till utformningen av uppgiftssamlingen och de former som respektive Tjänsterna erbjuds, särskilt mot bakgrund av att det på Webbplatsen anges att några förändringar av de uppgifter som förekommer i de offentliga handlingarna inte sker och att användare av Tjänsterna kan söka på namn eller personnummer i specifika sökfält.
 - b. Vilka skyddsåtgärder ni har vidtagit för att minimera integritetsintrånget för de vars personuppgifter behandlas i uppgiftssamlingen och som görs sökbara genom Tjänsterna?

Svara på följande frågor oavsett ert svar på föregående fråga.

Regler i dataskyddsförordningen avseende personuppgiftsbehandlingen i Tjänsterna

9. Beskriv ändamålen med respektive personuppgiftsbehandling som utförs i Tjänsterna.
10. Vem beslutar om ändamålen och medlen för personuppgiftsbehandlingen i respektive tjänst?
11. Samlar ni in ett samtycke från de vars personuppgifter behandlas innan användaren kan ta del av sökresultatet vid sökningar i Tjänsterna? Om nej, ange det. Om ja
 - a. Ange för vilka av Tjänsterna samtycke inhämtas,
 - b. Beskriv hur samtycket inhämtas och ange den information som lämnas,

- c. Ange om ni anser att samtycket som inhämtas är ett sådant samtycke respektive uttryckligt samtycke som avses i artikel 6.1 a och 9.2 a i dataskyddsförordningen och i så fall lämna in bevisning till stöd för detta.
12. Ange vilken rättslig grund i artikel 6.1 i dataskyddsförordningen ni har för behandlingen i Tjänsterna och visa att den är giltig.
13. Innebär ert tillhandahållande av Tjänsterna en behandling av uppgifter om hälsa enligt artikel 9.1 i dataskyddsförordningen? Motivera ert ställningstagande, och om ert svar är nej, motivera särskilt mot bakgrund av att
 - a. det på Webbplatsen uppges att i uppgiftssamling ingår avgöranden från de allmänna förvaltningsdomstolarna utan begränsning beträffande instans, sak eller måltyp, och
 - b. att de allmänna förvaltningsdomstolarna meddelar avgöranden i många måltyper, exempelvis överklaganden av Försäkringskassans beslut om rätt till sjukpenning, sjukersättning och assistansersättning samt mål som gäller lagen om psykiatrisk tvångsvård och lagen om rättspsykiatrisk vård.Om ert svar på föregående är jakande på så sätt att sådana uppgifter behandlas i Tjänsterna eller om IMY skulle göra den bedömningen oaktat er uppfattning, ange om ni anser att något av undantagen i artikel 9.2 i dataskyddsförordningen från förbudet att behandla sådana uppgifter är tillämpligt och lämna i så fall in bevisning till stöd för detta.
14. Vilken information lämnar ni till de registrerade om behandlingen av deras personuppgifter i Tjänsterna?
15. Får användaren av Bakgrundskontrolltjänsten vid sökning på en persons namn eller personnummer, och som förekommer som klaganden i ett avgörande i ett mål om psykiatrisk tvångsvård som ingår i uppgiftssamlingen, information om detta och möjlighet att ta del av avgörandet? Om ja, visa att det är förenligt med principen om korrekthet och uppgiftsminimering (artikel 5.1 a och c i dataskyddsförordningen).
16. Ange om ni efter den 4 april 2022 har vidtagit några ändringar, eller avser att vidta några ändringar, av hur ni tillhandhåller tjänsterna eller uppgiftssamlingen som är relevanta i ljuset av föregående frågor och som ni vill uppmärksamma IMY om och beskriv i så fall dessa och när de vidtogs eller kommer att ha genomförts.

Begrepp

Personuppgiftsansvarig är en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter (artikel 4.7 i dataskyddsförordningen).

Personuppgifter är enligt artikel 4.1 i dataskyddsförordningen varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (nedan kallad en registrerad), varvid en identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en identifierare som ett namn, ett identifikationsnummer, en lokaliseringssuppgift eller online-identifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

Uppgifter om hälsa är enligt artikel 4.15 i dataskyddsförordningen personuppgifter som rör en fysisk persons fysiska eller psykiska hälsa, inbegripet tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster, vilka ger information om dennes hälsostatus.

Era svar

Svara skriftligt till IMY **senast den 12 maj 2022**.

Förutsatt att svaret inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess, kan ni e-posta det till imy@imy.se och referera till vårt diarienummer IMY-2022-1621.

Om ni utöver svaren på våra frågor vill hänvisa till ytterligare information eller handlingar så ange detta och vad ni vill visa med dem men skicka inte in handlingar som går utöver det angivna syftet med tillsynen.

Måste ni svara Integritetsskyddsmyndigheten?

Ja, IMY är tillsynsmyndighet enligt dataskyddsförordningen, GDPR⁶. Det innebär att vi får begära att ni lämnar all information som vi behöver för att kunna fullgöra våra uppgifter som tillsynsmyndighet.⁷

Vad händer sen?

När IMY är färdig med granskningen kommer ni att få ett beslut. Där kommer ni att få besked om eventuella brister i ert dataskydd och om ni måste vidta några korrigerande åtgärder. IMY kan exempelvis påföra administrativa sanktionsavgifter enligt dataskyddsförordningen.⁸

Om ni har frågor kontakta Olle Petterson på tfn. 08-657 61 09.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/79 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.

⁷ Artikel 58.1 i dataskyddsförordningen.

⁸ Artikel 58.2 och artikel 83-84 i dataskyddsförordningen.

Med vänlig hälsning

Johanna Rydh, 2022-04-21 (Det här är en elektronisk signatur)

Information om IMY:s behandling av personuppgifter
<https://www.imy.se/behandling-av-personuppgifter>